

РЕШЕНИЕ

№ 2253

гр. София, 11.05.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 7 състав, в публично заседание на 04.04.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова и при участието на прокурора Христовозова, като разгледа дело номер **5989** по описа за **2009** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно - процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 203 и сл. от АПК вр. чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ),вр. с чл. 63, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

Образувано е по искова молба на Е. Г. Д. от Г.С. срещу СДВР с правно основание чл.1 ЗОДОВ за присъждане на претърпени неимуществени вреди в размер на 4 500 лв. ,в резултат на отменена по надлежния ред като незаконосъобразна Заповед за задържане рег. № 24 624 от 11.06.2009г., издадена от полицейски орган П. 02 РУП П. СДВР и в резултат на незаконосъобразни действия на служители П. 02 РУП П. СДВР, извършени на 11.06.2009г.

Ищецът твърди, че задържането е довело до влошаване на здравословното му състояние, до тормоз и недоразумения в семейството и сред колегите, стрес, срам и унижение. Уточнява, че претендираното от него обезщетение е за вреди, настъпили вследствие на незаконосъобразната според ищеца заповед за задържане, както и в резултат на следните действия на служителите на 02 РУП – СДВР: 1. спиране за проверка П. движението към дома му с лек автомобил, без да е посочено основанието по съответния закон и в нарушение на чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗДвП; 2. нарушена административна процедура, във връзка с образуване на административно-наказателно производство П. съставяне на АУАН; 3.

нанасяне на обиди и непочтително отношение от страна на полицейските служители по време на съставянето на актовете за нарушение и др. насилствени действия, подробно описани от ищеца. Иска да бъде уважен предявения иск за претендиран неимуществени вреди в размер на 4 500 лева за периода от 11.06.2009г./датата на задържането/ до настоящия момент, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на иска до окончателното ѝ изплащане. Претендират се и направените по делото разноски.

Ответната страна по иска – Столична дирекция на вътрешните работи, изразява писмено становище за неоснователност на предявения иск.

Контролираща страна – С градска прокуратура, представлявана от прокурор Х поддържа, че искът следва да се отхвърли като недоказан и неоснователен.

Административен съд С. град, I отделение, VII състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С решение № 92 от 26.11.2009г. по адм. дело № 4259/2009г. по описа на АССГ, I отд., 15 състав, потвърдено с решение № 7581/08.06.2010г. по адм. дело № 1121/2010г. на ВАС, III отделение е отменена като незаконосъобразна Заповед № 24 624/11.06.2009г. издадена от полицейски орган П. 02 РУП-СДВР.

С цитираната заповед ,осн. чл.63,ал.1 , т. 1 ЗМВР , на 11.06.2009г. в 15.30 ч. е задържат ищеца за срок до 24 часа в помещенията за временно задържане на 02 РУ –СДВР.

Лицето е освободено в 10.30 ч. на 12.06.2009г., когато му била връчена и призовка за явяване на 18.06.2009г.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предполага установяването на кумулативното наличие на следните материални предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата П. или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт или незаконно действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. П. липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

Ищецът твърди, че е претърпял вреди в резултат на задържането, осъществено с отменената по надлежния ред с влязло в сила съдебно решение заповед рег. № 24 624 от 11.06.2009 г. и вследствие на незаконосъобразни действия на полицейски служители от структурата на 02 РУП – СДВР.

В процесния случай,предвид постановеното решение по адм. дело № 4259/2009г. по описа на АССГ/в сила от 08.06.2010г./ се установява, че заповедта за задържане на лицето е незаконосъобразна, поради което е изпълнена първата

кумулятивна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. За да бъде уважен иска по основание, следва по категоричен начин да се установи, че са настъпили претендираните от ищеца неимуществени вреди и че те са в резултат на заповедта за задържане и/или от описаните в исковата молба и уточнителните молби незаконосъобразни действия на полицейските служители П. 02 РУП – СДВР.

На първо място, ищецът твърди, че на процесната дата -11.06.2009г. полицейски служители от 02 РУП – СДВР са го спрели П. липса на законови предпоставки за проверка П. движението му към от работа към дома му с лек автомобил, с още четирима колеги в автомобила (макар и да са му посочили основанието по съответния закон-превишена скорост и непоставен колан, полицейските служители не са се обозначили). Съгласно чл. 165, ал. 1, т.1 от ЗДвП определенията от министъра на вътрешните работи служби контролират спазването на правилата за движение от всички участници в движението и техническата изправност на движещите се по пътя пътни превозни средства, като за целта служебните лица са длъжни П. проверка да се обозначат ясно, осигурявайки необходимата видимост, съгласно ал. 2, т.1 П. изпълнение на функциите си имат право да спират пътните превозни средства, да проверяват документите за самоличност и свидетелството за управление на водача, както и всички документи, свързани с управляваното превозно средство и с извършвания превоз. От показанията на св. Г. и св. А., дадени пред съда в с.з. на 04.04.2011г. се установява, че преди около две години са спрели за проверка управлявания от ищеца Д. автомобил на У. „202”, като ищецът отказал да им представи, както СУМПС и лични документи, така и документи на автомобила. Недоказано е твърдението на ищеца, че служителите не са се обозначили и не са посочили правното основание за спирането на управлявания от него автомобил. Съгласно цитираните разпоредби на чл. 165 и чл. 166 от ЗДвП съответните контролни органи имат правомощието да спират пътните превозни средства, както и да проверяват документите за самоличност и свидетелство за управление на водача, включително и документите на управляваното превозно средство, като законът не изисква така описаните правомощия да се осъществяват само ако има съмнение, че определено лице ще извърши административно нарушение или престъпление или в случай, когато се извършва нарушение по ЗДвП. Служебните задължения на контролните органи по ЗДвП са свързани с предотвратяването на евентуални административни нарушения, така и с отстраняването на вредни последици от вече извършени административни нарушения и осигуряване на безопасността на всички участници в движението. Това означава, че не е налице незаконосъобразно действие на съответните полицейски служители на процесната дата, място и час, изразяващо се в спиране на управлявания от ищеца автомобил и проверка на документите.

На второ място, ирелевантни към предмета на делото, включително и към основанието на предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди, са твърденията за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила П.

съставянето на АУАН, поради което не са изискани и приложени по делото доказателства в този смисъл. Следователно, това означава, че в рамките на производството по чл. 203 и сл. от АПК не може да се разглежда законосъобразността на издадени актове за установяване на административни нарушения, доколкото е налице специален ред за упражняване правото на защита срещу тях.

На трето място, твърдението за нанасяне на обиди и непочтително държане с ищеца от страна на полицейските служители по време на съставяне на АУАН и връчването на разпореждането не е доказано и не намира опора в доказателствата по делото с оглед обясненията дадени и с.з. от полицейските служители, които съдът възприема като непротиворечиви и последователни респ. фактите, изложени от тях кореспондират помежду си. Липсата на доказателства за грубо, непочтено и насилствено отношение от страна на полицейските органи св.Г. и св. А. не се установява и от обясненията на св.Кулев-очевидец на случилото се. Същият описва спирането на ищеца от полицията за превишена скорост и задържането му в следствие на това, но не визиращ каквото и да било негативно или грубо отношение на органите на реда спрямо него. За да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 203 и сл. от АПК и ЗОДОВ, е необходимо да се установи наличието на действие или бездействие на длъжностно лице или административен орган П. упражняване на административна дейност, което е законосъобразно. В случая липсва такова твърдение от страна на ищеца, като „обидите и непочтително държане” и „неоснователното полицейско насилие” не представляват действия П. упражняване на административна дейност и в рамките на това производство съдът не се занимава с въпроса дали спрямо ищеца полицейските служители са се държали арогантно и непочтително. Отношение към въпроса за претендираните неимуществени вреди е поведението на полицейските служители на процесната дата спрямо ищеца и дали същото е надхвърлило съответните законови рамки, като е засегнало личната сфера на лицето.

На следващо място, не се установява, обаче по категоричен начин, въпреки че се твърди, че ищеца управлява МПС без СУМПС (обстоятелство, което не се отрича от ищеца), същият с поведението си/управляващ МПС в пияно състояние например или извършил действие, застрашаващо живота и здравето на околните/ е дал повод на полицейските органи да го задържат и отвеждат до 02 Р. с белезници.

Съдът намира, че задържането на ищеца и отвеждането му в районното на 02 Р. е извършено извън рамките на допустимото, предписано от ЗМВР. От показанията на св. А. е видно, че белезниците са поставени на Е. Д., тъй като последният не искал да се подчини, оказвал съпротива и буйствал. Според св. А. белезниците са свалени от ищеца след пристигането в районното управление. От показанията на св. А. се установява, че поставянето на белезниците на ищеца е продиктувано от неговото арогантно според думите и на св.Г. отношение и че са му издали разпореждане, за да преустанови обидите. По делото липсват каквито и да било

доказателства, че ищецът се е държал непристойно и е обиждал полицейските служители, както и че е направил опит за посегателство срещу един от тях, което е налагало поне да му бъде издаден протокол за предупреждение спрямо полицейските органи.

Нормата на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР предвижда възможността полицейските органи да използват физическа сила и помощни средства в изчерпателно посочените случаи, включително П. противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане. На основание чл. 73, ал. 4 от ЗМВР използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане на целта на наложената мярка. В процесния случай не се доказва полицейските органи да са преустановили използването на белезници до отвеждането на ищеца в районното управление (факт, който се подкрепя от показанията на св. А.), като е било обективно възможно да извършат това действие и по-рано. Ищецът не е оказвал съпротива, не е проявил арогантно поведение – данни в тази насока липсват, както и не са ангажирани доказателства в този смисъл. Следователно съдът намира, че използването на помощни средства – белезници от страна полицейските служители П. 02 РУП – СДВР на процесната дата спрямо ищеца не е било съобразено с конкретните обстоятелства и не е преустановено в един по-ранен момент, като с тези действия е допуснато засягане на личната сфера на ищеца по неправомерен начин.

Съдът намира за основателни и твърденията на ищеца, че в резултат на издадената заповед за задържане и с оглед срока на задържането му – около 19 часа престой в ареста, същият е претърпял неимуществени вреди – стрес, безпокойство, влошаване на здравословното състояние. Предвид факта, че ищеца е задържан и за това обстоятелство е разбрал както неговия ,работодател, така и неговите колеги и това е довело до едно негативно отношение спрямо него, съдът намира, че в следствие на това, същият е отново е претърпял вреди. От друга страна, самият престой в помещението за временно задържане в резултат на наложената на лицето принудителна административна мярка по чл. 63 от ЗМВР обективно води до негативни последици върху емоционалното, психическото и физическото състояние на всяко лице. За да бъде преценена интензивността на въздействие на мярката, следва да бъде отчетен периода на престой на съответното лице и дали наложената мярка не се явява несъразмерна. В процесния случай Е. Д. е престоял в помещение за временно задържане на лице П. 02 РУП – СДВР от 15.30 часа на 11.06. до 10.30 часа на 12.06.2009 г., т.е. близо 19 часа, без да са налице данни, че лицето е извършило конкретно престъпление (което от своя страна би обосновало по-дълъг и продължителен престой в РУП), а е задържан с оглед създаване на пречки на полицейски органи да изпълняват своите задължения, което не се установи да е фактическо осъществено от страна на ищеца.

По отношение на претърпените от ищеца неимуществени вреди, св. Дерсакян и св. Кулев дават логични и житейски оправдани показания, които следва да бъдат кредитирани – в следствие на задържането му колелата им бил

„депресиран”, „огорчен,обиден и травмиран”, споделил,че „условията в ареста били плачевни –имало бълхи и хлебарки”,като според св.Кулев дълго време този случай,ищецът не говорил с никой.Сведения за емоционалното и психичното състояние на лицето след задържането могат да дадат най - близките хора – съпруг, приятел, деца, т.е. тези, които живеят в едно домакинство с лицето и/или имат пряк и непосредствен досег с него. В тази връзка следва да се посочи, че неимуществените вреди като стрес, болка, неспокойство, нервност не е необходимо да се доказват с външни формални доказателства, а това се явява неизпълнимо в повечето случаи поради липсата на свидетели П. престоя в помещенията за временно задържане. Ограничаването на правата на ищеца, включително правото му на свободно придвижване чрез налагането на мярка по чл. 63 от ЗМВР без наличието на обосновано материалноправно основание и осъществения престой в съответното помещение в 08 РУП – СДВР за срок от 19.00 часа обективно е довело до причиняване на неимуществени вреди – стрес, безпокойство, нервност, за каквито вреди претендира ищецът. В този смисъл следва да се посочи решение от 02.02.2006 г. на ЕСПЧ по делото Йовчев срещу България, жалба № 41211/1998 г., съгласно което подходът на националните съдилища (на РБ), изразяващ се в това, че са отхвърлили иска на жалбоподателя за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с единствения мотив, че той не бил представил достатъчно доказателство, че е претърпял неимуществени вреди в резултат на условията, П. които е бил задържан, е крайно формалистичен и не може да служи като основание да не бъде използвано предвиденото във вътрешния правен ред (по ЗОДОВ) средство за защита.

Следователно, налице са материалноправните условия за основателност на предявения иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, като се поставя въпроса за претендирания от ищеца размер. Съгласно чл. 52 от ЗЗД съдът присъжда обезщетение по справедливост, като се отчетат обстоятелствата П. задържането и престоят в помещението за временно задържане съдът намира, че на ищеца следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 500 (петстотин) лева. За ищеца не са настъпили трайни негативни последици в емоционалния и физическия му статус, поради което обезщетение в размер на 500 (петстотин) лева се явява справедливо определено.

На основание чл. 10, ал. 3, изр. 1 от ЗОДОВ Столична дирекция на вътрешните работи следва да бъде осъдена да заплати на Е. Г. Д. сумата в размер на 57/петдесет и седем/ лева, представляваща заплатена държавна такса по делото и изплатеното адвокатско възнаграждение,изчислени по компенсация с оглед уважения размер на иска.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 4 от АПК, чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд С. – град, I отделение, VII състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Г. Д. от Г.С.,Ж.Д. Б.124,вх.2,.5,ап.82, ЕГН * сумата в размер на 500 (петстотин) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди по предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до датата на окончателното му изплащане, като отхвърля иска в останалия претендиран размер до пълната сума от 4 500 лева ,както и сумата в размер на 57/петдесет и седем/ представляващи направени по делото разноси.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено и получаването на препис от съдебния акт.

Административен съдия: